

Vuosikertomus 2017

 PAPERILIITTO

Sisältö

Liiton katsaus	4
----------------------	---

Edunvalvonta	8
---------------------------	----------

Sopimustoiminta	11
-----------------------	----

Työ- ja ympäristönsuojelu	14
---------------------------------	----

Liiton jäsenyydet.....	18
------------------------	----

Järjestötoiminta	22
-------------------------------	-----------

Hallinto.....	26
---------------	----

Viestintä	30
-----------------	----

Kansainvälinen toiminta	33
-------------------------------	----

Toimisto ja henkilökunta	34
--------------------------------	----

Jäsenet	35
---------------	----

Tilinpäätös	36
-------------------	----

Kannen kuva: Marketta Ahonen Powerfluten

Kuopion kartonkitehtaassa 4.10.2017.

Kuva Akseli Muraja

← Varastomies Sami Sillanpää Coveris Rigid

Finlandin Hämeenlinnan tehtaassa 28.9.2017.

Kuva Reima Kangas

Liiton katsaus

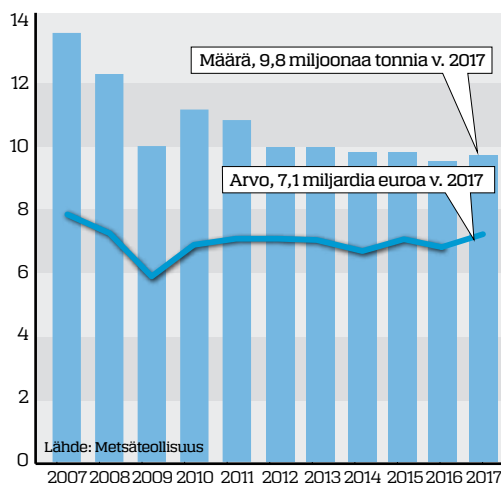
SUOMEN NOUSUSUHDANNE jatkui ja tasapainoisemman kasvun edellytykset paranivat. Talouskasvu oli laaja-alaista, vienti vauhditti kasvua ja samalla kotimainen kysyntä jatkui voimakkaana. Suomen Pankin ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvoi 3,1 prosenttia vuonna 2017. Keskeisimpinä tekijöinä suhdannenousun taustalla olivat ulkoiset tekijät, kuten kauppakumppanimaiden hyvä talouskasvu ja euroalueen elvyttävä rahapolitiikka. Myös maailman talous kasvoi laaja-alaisesti ja ripeästi.

Metsäteollisuuden tuotteille riitti hyvin kysyntää. Muiden muassa Kiinan vahva talouskasvu, kaupungistuminen ja elintason nousu näkyivät metsäteollisuuden tuotantoluvuissa. Sellun tuo-

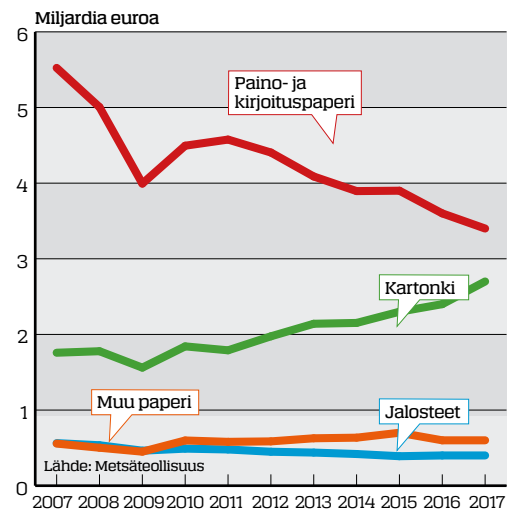
tanto kasvoi edellisvuodesta 3,3 prosenttia. Sellua tuotettiin kaikkiaan 7,7 miljoonaa tonnia. Sel-luteollisuuden kaikki uudet investoinnit eivät näkyneet vielä täysimääräisinä vuoden 2017 tuotantoluvuissa. Kaiken kaikkiaan kansainvälisen kysynnän kasvu näkyi koko alan yritysten investoinneissa, jotka kasvoivat noin miljardiin euroon vuoden aikana. Uudet investoinnit näkyivät myös kartongin tuotannossa, joka kasvoi peräti 8,6 prosenttia. Tonnimääräisesti kartonkia tuotettiin yhteensä 3,6 miljoonaa tonnia. Paperin tuotannossa trendinomainen kysynnän lasku kuitenkin jatkui, ja Euroopan paperikapasiteetti ylitti kysynnän. Paperin tuotanto pieneni Suomessa 2,3 prosenttia ollen 6,7 miljoonaa tonnia.

Liiton toiminnassa näkyi ensimmäisellä vuosi-

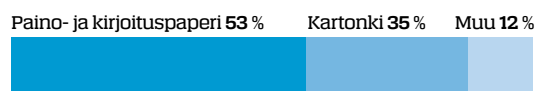
Paperin ja kartongin vienti yhteensä

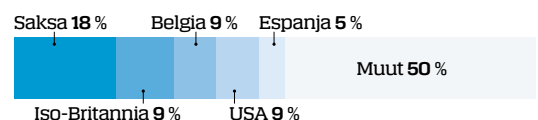
Paperin ja kartongin vienti

Paperin ja kartongin tuotanto Suomessa

Paperin ja kartongin vientimaat

puoliskolla 22. liittokokous ja jälkimmäisellä puoliskolla työehtosopimusneuvottelut niin paperiteollisuuden kuin myös jalostusteollisuudenkin osalta.

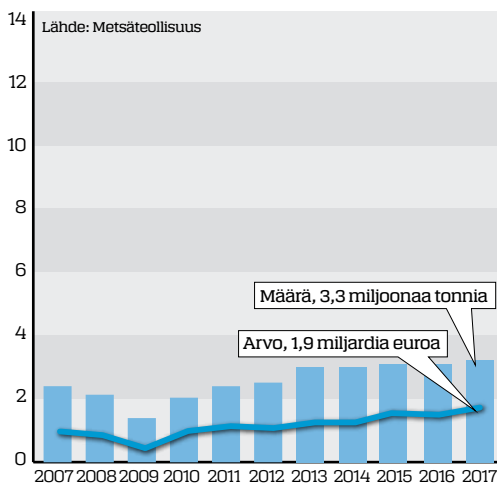
Edellisvuoden lopussa Paperiliiton osalta kariutunut liittofuusiohanke merkitsi uuteen omaan liittokokouskauteen 2017–2021 valmistautumista. Liittokokouspaikka jouduttiin vaihtamaan muiden teollisuusliittojen yhteisestä paikasta Helsingin messukeskuksesta Helsinki Congress Paasitorniin. Liittokokouksen sisällön vaihtuessa fuusiosta päättävästä kokouksesta normaaliin sääntömääräiseen kokoukseen sujui varsin pienellä lisävalmistelulla. Liittokokouksen käsiteltäväksi lähetettiin yhteensä 227 esitystä 27 ammattiosastosta. Kokous linjasi liittokokouskauden painopisteiksi

perinteisen edunvalvonnan lisäksi panostamisen yhteiskuntavaikuttamiseen ja yhteistyöhön muiden ammattiliittojen kanssa. Petri Vanhala valittiin yksimielisesti jatkamaan liiton puheenjohtajana. Liittovaltuuston uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Jouko Aitonurmi Raumalta ja varapuheenjohtajaksi Jouko Suomalainen Veitsiluodosta. Liiton hallitukseen ja valtuustoon valittiin useita uusia jäseniä.

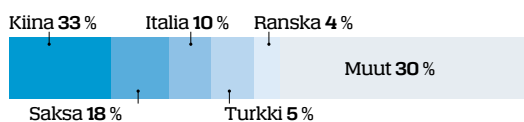
NIIN MAAN HALLITUKSEN kuin myös työnantajien keskusjärjestön EK ry:n sekä Metsäteollisuus ry:n toimet ja ulostulot vuoden alusta alkaen povasivat kovaa turbulenssia kaikkiin työehtosopimuspöytiin. Vuoden alussa palkansaaja- ja työnantajavientiliitot kutsuivat työmarkkinoiden sopimusosapuolet keskustelemaan, voitaisiinko maahan rakentaa uutta vientivetoista työmarkkinamallia, ns. Suomen mallia. Yhtenä vaikuttavana tekijänä tälle oli EK:n 2016 tekemä oma sääntömuutos siitä, ettei se tee järjestönä enää keskitettyjä tulopoliittisia ratkaisuja. Helmikuussa Metsäteollisuus ry ilmoitti kuitenkin, että se hylkää vientiliittojen suunnitelmat uudesta työmarkkinamallista. Työnantajan ilmoituksen mukaan he eivät halunneet sitoutua sellaiseen prosessiin, joka mahdollisesti rajoittaisi työnantajan tavoitteita saada työehtosopimukseen kilpailukykyä parantavia uudistuksia. Ensimmäinen liittojen välinen työehtotapaaminen pidettiin toukokuun lopussa.

Paperiteollisuuden työehtosopimusneuvottelut alkoivat varsinaisesti elokuun alussa, kun voimassa ollut sopimus oli päättymässä syyskuun lopussa. Uutena tiedottamistapana liitto järjesti neuvottelujen rinnalla kaikille jäsenille avoimia Paperiliiton Ajan tasalla -tilaisuuksia. Tilaisuuksia pidettiin seitsemällä paikkakunnalla elo- ja syyskuun aikana; näihin ilmoittautui reilu tuhat paperiliittolaista. Aiheina oli liiton omat tes-tavoitteet ja työnantajan esitykset sekä ajankohtainen neuvottelutilanne. Osallistujat olivat tyytyväisiä uuteen tapaan tulla kertomaan jäsenille ajankohtaisista asioista kesken neuvottelukierroksen.

Sellun vienti

Sellun vientimaat

Alkuvaiheessa neuvottelut eivät edenneet lainkaan ja pysähtyivät kokonaan 20.9. Neuvotteluita ei kuitenkaan tuolloin katkaistu. 22.9. pidettiin Helsingissä luottamusmiehillä tarkoitettu työehtopäivä. Päivän aikana korostui, että työehtosopimusneuvottelujen epävarma tilanne ei saa jatkua pitkään, jotta metsäteollisuuden asiakkaiden luottamus tehtaisiin saadaan säilytettyä. Tärkeänä pidettiin myös sitä, että työehtosopimuskausi on yhtä pitkä kuin muilla vientiliitoilla.

Noin kahden viikon hiljaiselon jälkeen työnantaja teki esityksen silloisen sopimuksen jatkamisesta vuodelle ilman palkankorotuksia. Samalla työnantaja edellytti myös välitöntä neuvottelemista uusista joustavuutta ja tuottavuutta parantavista sopimusmuutoksista. Tämä johti siihen, että Paperiliiton hallitus päätti yhteistoiminnan katkaisemisista työpaikoilla, ja liitto kohotti valmiutta mahdollisen työtaistelun varalta. Samalla liitto edellytti kuitenkin neuvotteluiden jatkamista työrauhan ylläpitämiseksi.

Neuvottelut eivät edelleenkaan jatkuneet ja lokakuun 19. päivä liiton hallitus antoi tes-neuvottelukunnalle valtuudet katkaista neuvottelut, jos tilanne niin vaatisi. Samalla tes-neuvottelukunta sai hallitukselta valtuudet päättää tarvittaessa työtaistelun aloittamisesta. Vasta tämän jälkeen, neuvottelut lähtivät jälleen liikkeelle. Neuvotteluiden kulkua kuvaa kuitenkin marraskuun ensimmäisenä päivänä Metsäteollisuus ry:n Paperiliitolle jättämä sopimusesitys, joka sisälsi käytännössä kaikki työnantajapuolen heikennysesitykset ulkopuolisen työvoiman käyttöön sekä palkkakustannusten alentamista. Liitto vastasi työnantajalle katkaisevansa neuvottelut ja ilmoitti ylityökiellon aloittamisesta 3.11. alkaen. Keskusteluyhteys kuitenkin säilyi ja seuraavalla viikolla 10.11. osapuolet saavuttivat neuvottelutuloksen kaksivuotisesta työehtosopimuksesta, joka ei sisältänyt ulkopuolisen työvoiman käytön laajentamista eikä suoraa palkkakustannusten alentamista. Liiton hallitus ja valtuusto hyväksyivät neuvottelutuloksen yksimielisesti.

Paperiteollisuuden työehtosopimusneuvotteluiden jälkeen alkoivat jalostusteollisuuden neuvottelut. Neuvottelut etenivät paremmin kuin ns. raskaan tes:n neuvottelut, ja neuvottelutulos saavutettiin 21.12. Alalle sovittiin kaksivuotinen työehtosopimus, joka noudatteli palkankorotusten osalta samaa linjaa paperiteollisuuden kanssa. Lisäksi sopimukseen tuli tekstimuutoksia, joilla

edistetään paikallista sopimista, yksinkertaistettiin loma-ajan palkanmaksua ja vahvistettiin henkilöstön edustajien asemaa.

YHTEISKUNTAVAIKUTTAMINEN OLI vuoden 2017 toimintasuunnitelmassa, ja vaikuttamisen tärkeys korostui mm. työmarkkinaneuvotteluissa. Paperiliitto kävi laajan tapaamiskierroksen, niin poliittisten päättäjien, median ja talouselämän edustajien kanssa alan tilanteesta. Tällä vaikuttamisella oli merkitystä sopimuksen lopputulokseen.

Paperiliitto ja Puoliitto ja vetosivat (7.9.2017) europarlamentaarikkoihin, että he ottivat kantaa maankäyttösektorin ja metsien käytön pelisäännöistä ilmastomuutostyössä (land use, land-use change and forestry, LULUCF) 13. syyskuuta äänestäessään huomioon työllisyysnäkökulman sekä eri jäsenmaissa toimivien yritysten tasavertaiset toimintaedellytykset. Toisin sanoen liitot toivoivat, että europarlamentti pystyy määrittelemään kiistämättömän tärkeät ympäristöpoliittiset tavoitteet niin, että ne eivät heikennä jäsenmaiden työllisyyskehitystä, eivätkä vinouta yritysten välistä kilpailuasetelmaa.

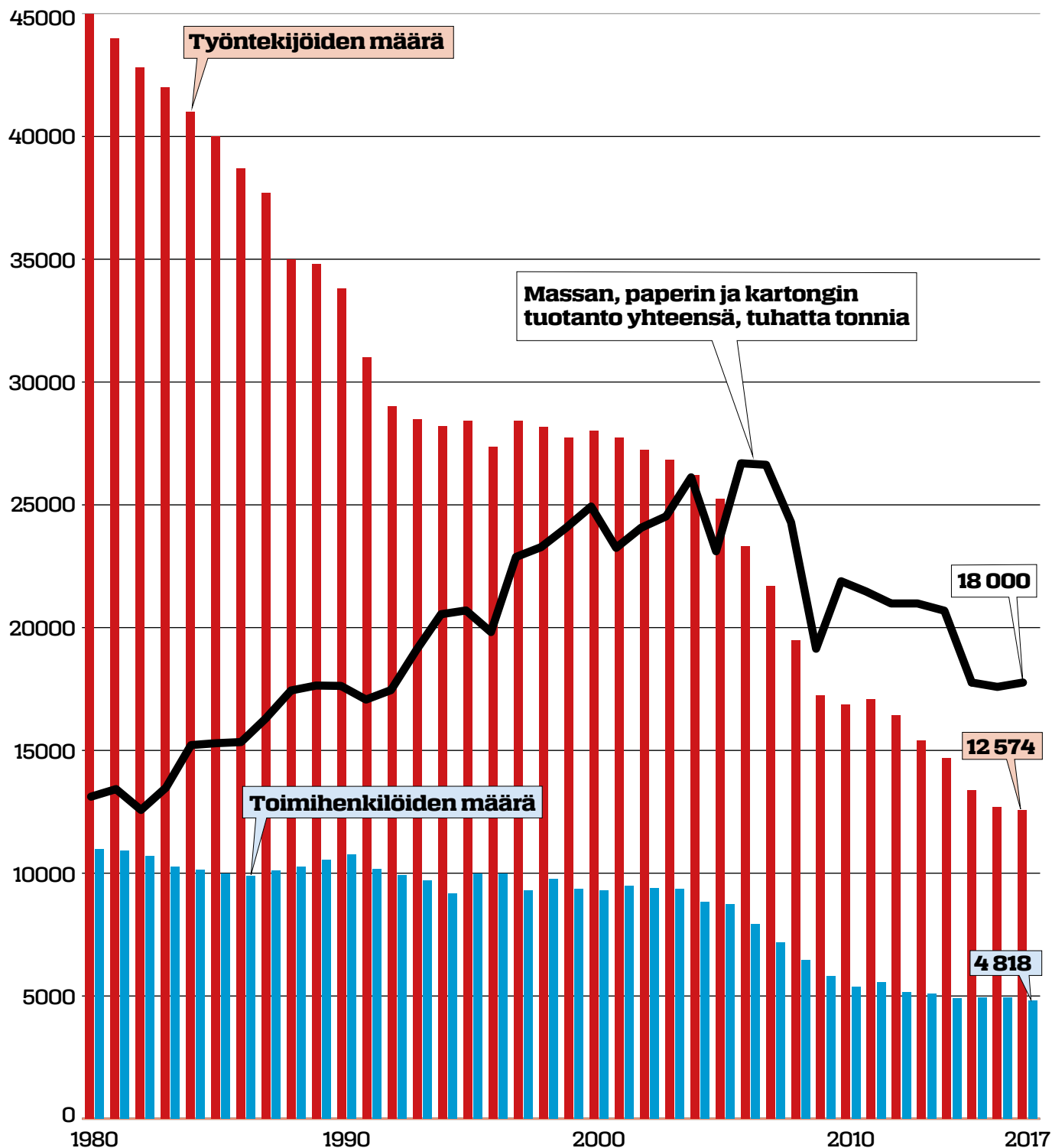
Paperiliitto ja Puoliitto onnistuivat vetoamalla vaikuttamaan europarlamentin tekemään päätökseen maan- ja metsien käyttöä koskevaa LULUCF-päätökseen, niin että se oli alalle myönteinen.

VIIDEN LOPUSSA liiton kokonaisjäsenmäärä oli 35 388, kun se edellisvuoden vastaavana ajankohdalla oli 36 399. Paperiliiton työmarkkinoiden käytävissä olevia jäseniä oli vuoden 2017 lopussa 15 177; edellisvuoden vastaava määrä oli 16 223. Paperityöväen työttömyyskassasta sai vuoden 2017 lopussa korvauksia 1 582 liiton jäsentä. Työttömyysaste oli 10,2 prosenttia. Lisäksi vuorottelukorvausta maksettiin joulukuussa 35 jäsenelle ja liikkuvuusavustusta kolmelle.

Liiton täyttä jäsenmaksua maksavat jäsenet:

2011 vuoden lopussa.....	17 082
2012 vuoden lopussa	16 417
2013 vuoden lopussa	15 409
2014 vuoden lopussa	14 748
2015 vuoden lopussa	13 376
2016 vuoden lopussa	12 690
2017 vuoden lopussa	12 574

Paperiteollisuuden työvoiman ja tuotantomäärän kehitys 1980–2017

Edunvalvonta

**Ari Räikkönen Tetra
Pakin jalostus-
tehtaassa Imatralla
5.1.2017**

Kuva Mikko Nikkinen

Sopimustoiminta

Paperiteollisuus

Paperiliiton liittokokous pidettiin jo toukokuussa 2017. Liittokokoukseen tehtiin edunvalvontaan liittyviä aloitteita 134 kappaletta. Edunvalvontaan tehdyt aloitteet koskivat mm. palkkausta, muutosturvan kehittämistä, henkilöstön edustajien asemaa sekä työaikajärjestelmien kehittämistä. Liittokokous linjasi erittäin tiukasti ulkopuolisen työvoimankäyttöön liittyvien työehtosopimusmääräysten muutosmahdollisuudet. Kuluneen vuoden aikana käytiin myös paperiteollisuuden ja pahvin- ja paperinjalostusalan työehtosopimusneuvottelut. Muiden työehtosopimusten neuvottelut siirtyivät vuoden 2018 puolelle.

Työehtosopimukset

Liitolla oli voimassa seuraavien työnantajajärjestöjen kanssa sovitut työehtosopimukset: Metsäteollisuus r.y., Pahvin- ja Paperinjalostajat Jalo r.y. ja Kemianteollisuus r.y. kanssa. Yksittäisten työnantajien ja Paperiliiton välisiä työehtosopimuksia oli 20 kappaletta. Työnantajan ja ammattiosaston välisiä sopimuksia oli tehty kolmelle työpaikalle.

Ajan tasalla -tilaisuudet

Paperiliitto järjesti kaikille paperiliittolaisille tarkoitetut ajankohtaisinfotilaisuudet elo-syyskuun aikana yhteensä seitsemällä paikkakunnalla. Tilaisuuksissa kerrottiin ajankohtainen neuvottelutilanne ja aktivoitiin jäsenistöä yhteistoimintaan. Tämä uusi toimintamalli osoittautui erittäin toimivaksi keräten osallistujia lähes tuhat. Paikallisilla ammattiosastoilla oli suuri rooli tilaisuuksien osallistujien aktivoimisessa. Tilaisuudet saivat paljon huomiota muiden liittojen taholta ja varsinkin työntekijäpuoli oli erittäin kiinnostunut tilaisuuksista.

Työehtosopimusneuvottelut

Paperiliitto ja Metsäteollisuus aloittivat varsinaiset työehtosopimusneuvottelut kesäkuussa, jolloin sovittiin syksyn neuvotteluaikakohdat. Kirjalliset esitykset vaihdettiin elokuun 8. päivää. Neuvottelut jatkuivat sopimuskauden päättyessä syyskuun lopussa. Neuvotteluissa saavutettiin

ratkaisu marraskuun 10. päivää. Työehtosopimus on voimassa 10.11.2017.–30.11.2019.

Keskeiset muutokset työehtosopimukseen

Työehtosopimusta muutettiin mm. muuttamalla joului- ja juhannuskäyntien määräyksiä niiden tehtaiden- ja konelinjojen osalta, jotka eivät olleet käyneet 1.1.2015.–1.7.2017 välisenä aikana. Ulkopuolisen työvoiman käyttömääräyksiä uudistettiin siten, että siivous, vartiointi ja ruokalatoiminnoissa ulkopuolista työvoimaa voidaan käyttää työnantajan päätöksellä. Tällöin kuitenkin näissä toiminnoissa ollut henkilöstö sijoitetaan tuotantoon. Muutoin ulkopuolisen työvoiman käyttömääräykset säilyivät entisellä tasolla.

Tuotannollisista ja taloudellisista syistä irtisanottujen muutosturvaa vahvistettiin siten, että irtisanottu henkilö voi irtisanomisaikana siirtyä toisen työnantajan palvelukseen tai lähteä koulutukseen ilman takaisinottovelvoitteen menetyksiä. Takaisinottovelvoiteaika muutettiin työehtosopimuslain mukaiseksi, mikä tarkoittaa ajan lyhentämistä maksimissaan kuuteen kuukauteen. Työehtosopimuksessa säilyi kuitenkin takaisinottoajan pidentyminen kuudella kuukaudella niissä tapauksissa, kun koko tehdasalueen toiminta lakkautetaan.

Kunnossapitotoimintojen komennustöiden ilmoitusmenettelyä muutettiin niin, että työsuhteen keston perustuva aikaraja poistettiin. Vuorovapaiden yhteensovitusmalli saatiin sovittua keskeytyviin työaika- ja vuorokausuotoihin. Palvelusvuosikorvauksen vapaaksivaihto-oikeus saatiin 55 vuotta täyttäneille vähintään 20 vuoden työsuhteen omaaville henkilöille. Vapaaksivaihto-oikeus on yksi viikko verotusvuodessa. Näin säästetyt vapaat voi pitää ennen vanhuuseläkkeen alkamista. Lisäksi sopimukseen kirjattiin työntekijän ja työnantajan sopimusmahdollisuus palvelusvuosikorvauksen vaihtamisesta vapaaksi ilman mitään rajoitteita.

Sairaalan lapsen hoito-oikeus omalla ilmoituksella saatiin myös sovittua. Pääluottamusmiehen työstävapautusaikaa saatiin parannettua ja työsuojeluvaltuutetun lisäkorvausta korotettiin.

Palkkojen korottaminen

Palkkojen korotukset sovittiin toteutettavaksi vasta vuoden 2018 alussa. Yleiskorotus astuu voi-

← **Minna Jansson ja Anne Jumppanen**
Ajan tasalla -infotilaisuudessa
Lappeenrannassa
29.8.2017.

Kuva Mikko Nikkinen

maan 8.1.2018 alkavan palkkakauden alusta. Korotuksen suuruus on 13 senttiä tunnille. Lisäksi on käytettävissä paikallinen erä, jonka suuruus on 19 senttiä kertaa tehtaan työntekijöiden lukumäärä 30.11.2017. Paikallisen erän mukaiset korotukset astuvat voimaan samaan aikaan kuin yleiskorotus, mikäli paikallisesti ei saavuteta yhteisymmärrystä, niin palkkojen korotus toteutetaan 2.4. 2018 alkavan palkkakauden alusta.

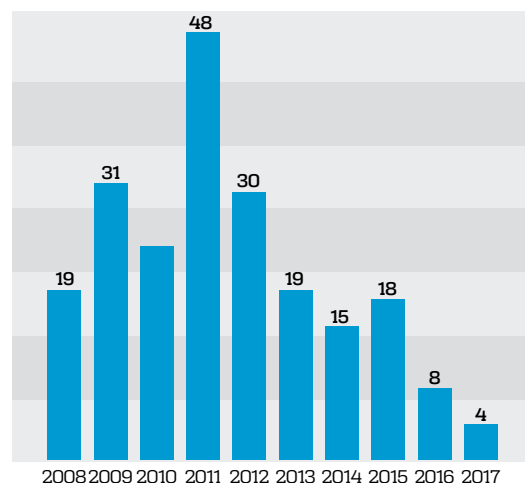
Alin kausipalkka oli 11.12.2017 alkaen 913,98 euroa. Vuoro- ja saunalsien suuruudet olivat 2.10.2017 alkaen seuraavat: iltavuorolisä 130 senttiä, yövuorolisä 234 senttiä ja saunalsä 420 senttiä.

Työehtosopimukseen sovittiin lisäksi palkkojen korotukset vuodelle 2019. Yleiskorotus astuu voimaan 7.1.2019 alkavan palkkakauden alusta. Korotuksen suuruus on 12 senttiä tunnille. Lisäksi on käytettävissä paikallinen erä, jonka suuruus on 18 senttiä kertaa tehtaan työntekijöiden lukumäärä 30.11.2018. Paikallisen erän mukaiset korotukset astuvat voimaan samaan aikaan kuin yleiskorotus. Mikäli paikallisesti ei saavuteta yhteisymmärrystä, niin palkkojen korotus toteutetaan 1.4. 2019 alkavan palkkakauden alusta.

Koulutustoiminta

Työnantajat järjestivät joitakin palkkahallintojen koulutustilaisuuksia, jossa liiton toimitsija kävi kouluttamassa palkkahallinnon henkilöstöä paperiteollisuuden työehtosopimuksen määräyksistä ja tulkinnoista.

Paperiteollisuuden erimielisyysmuistiot 2008–2017

Muu toiminta

Liittojen välille alistettiin neuvoteltavaksi yhteensä neljä erimielisyysmuistiot. Erimielisyysmuistiot oli edellisvuosien tasolla. Stora Enso Oulun tehtaan elektroniikkalisään liittyvä erimielisyys vietiin ratkaisulautakunnan käsittelyyn. Tuomio asiasta saatiin maaliskuun lopulla.

Edunvalvontaa kehitettiin muiden liittojen kanssa mm. SAK:n ja Teollisuuden palkansaajien sopimusvastaavien kokouksissa ja ja seminaareissa. Kansainvälisten sopimusten kehittymistä seurattiin.

Työehtosopimusneuvottelukunnat

Paperiteollisuus

Petri Vanhala, Juhani Siira, Sami Laakso, Markku Häyrynen, Juha Koivisto, Jouni Salminen, Jouko Aitonurmi, Arto Hulkko, Jorma Paajanen, Jouko Suomalainen.

Jalostus

Markku Häyrynen, Sami Laakso, Janne Wikström, Irene Limola.

Coveris Rigid Finland Oy

Markku Häyrynen, Markku Lihavainen, Jouni Salminen, Juha Säkkilä, Jari Koskinen.

Huhtamäki Foodservice Nordic Oy

Markku Häyrynen, Markku Lihavainen, Jouni Salminen, Arja Saarinen, Jari Oksanen.

Amcor Ltd

Markku Lihavainen, Jouni Salminen, Jarkko Lindroos, Harri Nurminen, Aki Torvinen, Jari Valkendorff.

Suomen Kerta Oy Kotkan tehdas

Markku Häyrynen, Markku Lihavainen, Jouni Salminen, Toni Orponen, Erkki Rimo.

Välimiesoikeus

Ilkka Nokelainen (17.5.2017 asti) ja Jouko Aitonurmi (18.5.2017 alkaen) sekä Timo Byman (17.5.2017 asti) ja Sami Laakso (18.5.2017 alkaen) varsinaisina jäseninä sekä Juhani Siira ja Jouko Suomalainen os. 41 Veitsiluoto varajäseninä.

Paperinjalostus

Paperinjalostusteollisuuden vuosi oli melko rauhallinen. Muutamilla paikkakunnilla jouduttiin turvautumaan lyhyisiin yhteistoimintamenettelyn kautta toteutettuihin lomautuksiin eikä muutamien henkilöiden irtisanomisiltakaan voitu välttyä.

Paperinjalostusteollisuuden investoinnit ja uudistukset olivat varsin vähäisiä tänäkin vuonna. Työntekijämäärä pysytteli kuitenkin lähes edellisen vuoden tasolla.

Paperinjalostuksen ajan tasalla -tilaisuus pidettiin marraskuussa Tampereella. Tilaisuudessa käytiin läpi työmarkkinoilla saavutettuja ratkaisuja sekä linjattiin jalostusteollisuuden neuvottelutavoitteita. Tilaisuus sai hyvän vastaanoton kaikilta osallistujilta.

Työehtosopimusneuvottelut

Liittokohtainen neuvottelutulos saavutettiin Pahvin- ja paperinjalostusalan työehtosopimuksen osalta 21.12.2017. Sopimus on voimassa 1.2.2018.–31.1.2020. Sopimukseen sovittiin monia uudistuksia, joita ovat paikallisesti sopien mahdollisuus siirtää kuukausipalkkaan, loma-ajan palkanmaksun muuttaminen siten, että loma aikana makse-

taan suoraan lomapalkkasopimuksen mukainen palkka. Lomallelähtörahan vapaaksivaihtomahdollisuus sopimalla, sairaanlapsen hoito-oikeus omalla ilmoituksella.

Pahvin- ja paperinjalostusalan palkkoja korotettiin tehdyllä sopimuksella 3,2 prosenttia, joka muutettiin senttimääräiseksi korotukseksi. Korotus jakaantui kahdella vuodelle ollen molempi- na vuosina 1,6 prosenttia. Korotukset muodostuvat yleiskorotuksesta ja paikallisesta erästä. Paikallisessa erässä on ns. täysperälauta. Korotuksen määrä vuosittain on 14 senttiä yleiskorotukseen ja paikallisen erän suuruus on 10 senttiä. Työehtosopimuksen mukaisia taulukkopalkkoja korotettiin vuosittain 23 sentin yleiskorotuksella.

Pahvin- ja paperinjalostusalan työehtosopimuksen mukaisia vuoro- ja aattolisiä korotettiin ja ne ovat 1.4.2018 alkaen seuraavat: iltavuorolisä 148 senttiä, yövuorolisä 248 senttiä ja lauantai- ja aattolisä 326 senttiä tunnilta.

Huhtamaki Foodservice Finland Oy:n ja Coveris Rigid Finland Oy:n työehtosopimus ratkaisuja ei ollut saavutettu vielä vuoden loppuun mennessä.

Amcor Flexibles Finland Oy:n työehtosopimus saatiin sovittua 7.12.2017. Työehtosopimus on voimassa 1.1.2018.–31.10.2020.

Suomen Kerta Oy Kotkan kattaustehtaan työehtosopimusneuvotteluja ei ollut aloitettu vielä vuoden loppuun mennessä.

↑ **Tuire Huuhtanen**
Sandudd Oy:n tapetti-
tehtaassa Akaalla
7.9.2018.

Kuva Reima Kangas

Työ- ja ympäristönsuojelu

↓ Työsuojeluvaltuutettu
Mika Eronen SCA:n
paperitehtaassa
Nokialla 23.3.2017.
Kuva Miisa Kaartinen

Paperiliiton työsuojelutoiminnan tavoitteena on edistää kaikkien työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä niin työssä kuin työpaikoilla.

Työelämän rakenteellisissa muutostilanteissa tulee osata tunnistaa työpaikan fyysiset ja henkiset vaaratekijät sekä arvioida riskit niin, että tilanne voidaan hallita. Jatkuvat muutostilanteet työpaikoillamme aiheuttavat haasteita työturvallisuudelle ja se heijastuu työhyvinvointiin.

Työpaikkojemme työturvallisuustason nostamiseen ja uudenlaisen työturvallisuuskulttuurin luomiseen on vaikutettava niin, että alalla sattuvat tapaturmat vähenevät. Varsinainen työturvallisuuskulttuuri syntyy työpaikoilla työntekijöiden ja työnantajan hyvänä yhteistyönä. Tulokset hyvästä työturvallisuuskulttuurista heijastuvat suoraan sekä hyvään työelämän laatuun että työn tuloksellisuuteen.

Työturvallisuuskeskuksen paperiteollisuuden työalatoimikunta (Paptat) toi esiin Metsäteollisuus ry:n ja Paperiliitto ry:n yhteisesti toteuttamassa ns. HYVIS-tutkimushankkeessa esille tulleita työhyvinvoinnin osatekijöitä sekä hyviä käytäntöjä.

Vuoden aikana toteutettiin Paperiliiton työsuojelutoiminta 2014–2017 -ohjelmaa.

Paperiteollisuuden työpaikoilla toimii kaudella 2016–2017 yhteensä 107 työsuojeluvaltuutettua ja 771 työsuojeluasiamiestä.

TTK:n Paperiteollisuuden työalatoimikunta järjesti Tampereella ja Lappeenrannassa ajankohtaispäivät, joille osallistui noin 100 henkilöä. Ajankohtaispäivillä oli työpaikkaesimerkkinä alustukset UPM:n verkkopohjaisesta turvallisuustyökalusta ja Stora Enson Kaukopään tehtaan Turvallinen liikkuminen tehdasalueella -projektista sekä turvallisuusasioiden huomioon ottamisesta Äänekosken Metsä Fibre Oy:n biotuotetehdään projektissa. Työsuojeluviranomaisen alustus käsitteli Metsähanke-projek-

tia sekä Yhteiset työpaikat-projektia.

Liiton työsuojelutoimintaa ohjasi osaltaan työsuojeluvaltuutetuille suunnattu työsuojelukysely. Kysely oli tällä kertaa ns. suppea versio, ja se lähetettiin 103 työsuojeluvaltuutetulle. Kyselyn vastausprosentti oli 62,1. Kyselyssä työsuojelullisina ongelmatekijöinä nousi esiin melu, työasennot ja ilmanvaihto. Omaa ilmoitusta sairauspoissaolosta käytti usein 63 prosenttia vastaajista ja harvoin 36 prosenttia vastaajista. Vain 2 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei järjestelmää käytetä ollenkaan. Korvaava työ oli ollut käytössä 61 prosentilla vastaajista. Kolmasosa vastaajista ilmoitti, että muut kuin TES:n mukaiset korvaavan työn kaltaiset järjestelmät ovat yleistymässä. Vain viidennes vastaajista ilmoitti, että ikääntyviä työntekijöitä tuetaan jonkin yhteisesti sovitun ohjelman avulla pyymään työelämässä. Ilmoitettujen turvallisuushavaintojen määrä laski edelleen.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojeluun on viime vuosien aikana panostettu niin, että suomalaiset metsäteollisuusyritykset ovat ympäristönsuojelussa edelläkävijöitä koko maailmassa. Päästöt ovat pienentyneet murto-osaan samanaikaisesti, kun tuotanto on kasvanut.

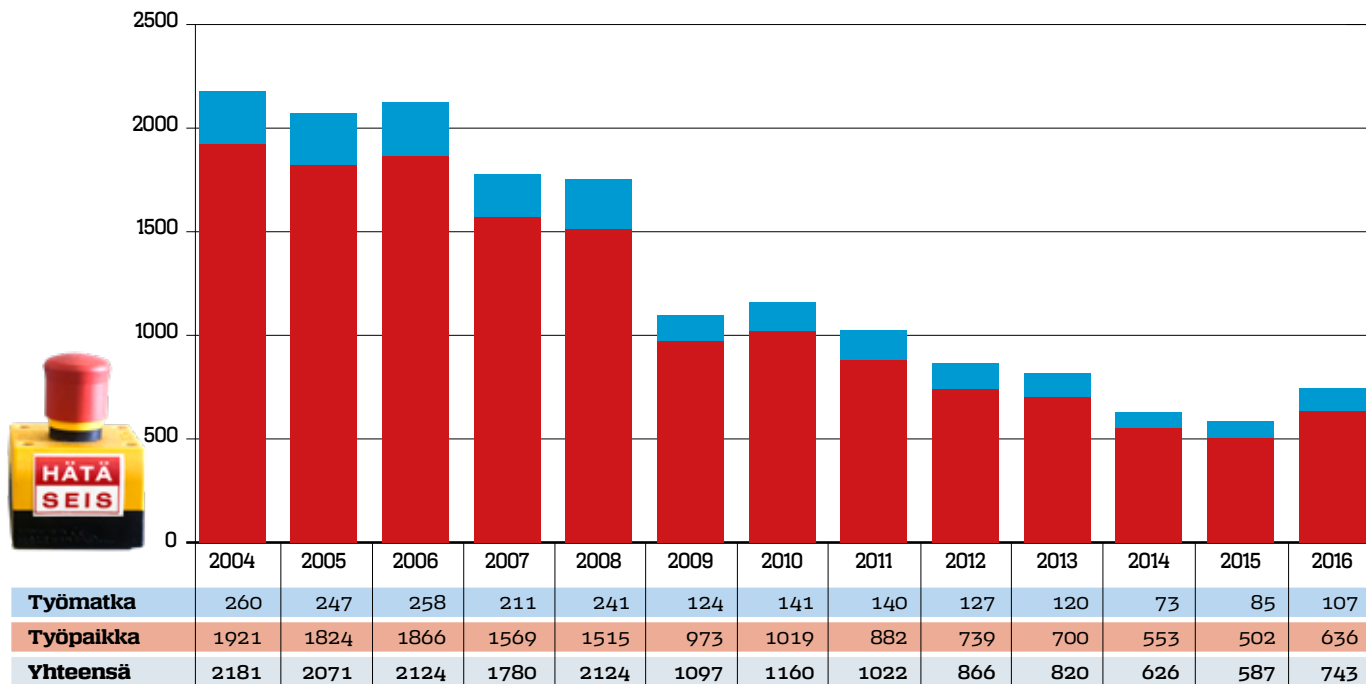
Suomen sellu- ja paperitehtailla on käytössä työkalunaan ympäristöasioiden hallinnassa ympäristöjärjestelmät kuten ISO 14001 ja/tai EMAS. Toimintaa ohjasi myös EU:n ja Suomen lainsäädäntö. Vuoden aikana valmisteltiin liiton ympäristö- ja energiakannanotto -julkaisua.

Paperiteollisuuden turvallisuustyön työalatoimikunta (PAPTAT)

Työturvallisuuskeskuksen (TTK) paperiteollisuuden työalatoimikunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Lisäksi pidettiin työalatoimikunnan suunnittelupäivä. Työalatoimikunta järjesti perinteisesti ajankohtaispäivät Tampereella ja Lappeenrannassa.

Työalatoimikunnan työskentelyyn osallistui liiton toimistosta puheenjohtajana Hannu Ulenius sekä paperiliittolaisina jäseninä Seppo Jäntti os.

Työpaikka- ja työmatkatapaturmat sekä ammattitaudit massa- ja paperiteollisuudessa 2004–2016

Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus

21 Kaukopää, Tapio Heikkinen os. 70 Valkeakoski
ja Ilkka Rosendahl os. 4 Tampere.

Kuolemaan johtaneet työtapaturmat (TOT) 2017

Tapaturmavakuutuskeskus (TVK) on tilastoinut kuolemantapauksia vuodesta 1985. TOT-tutkiminnan periaatteita muutettiin ns. teematutkiminnan suuntaan vuonna 2011. Paperiteollisuudessa ei sattunut yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa vuonna 2017.

Työtapaturmat 2016

Uusi laki työtapaturmista ja ammattitaukeista astui voimaan 2016 vuoden alusta. Työtapaturmista ja ammattitaukeista käytetään uudessa laissa nimitystä vahinkotapahtuma. Tapaturmien torjuntaa varten kerätään tiedot käyttäen ESAW-mene-

telmää, jossa työpaikkatapaturmien syyt, olosuhteet ja seuraukset luokitellaan kahdeksan muuttujan avulla. ESAW-tietojen osalta 2016 ei ole suoraa jatkumoa aiempiin vuosiin.

Toimialamme (TOL17) työtapaturmaluvut lähtivät nousuun vuonna 2016 niin kappalemääräisesti kuin suhteutettuna ne miljoonaan työtuntiin. Tähän on ilmeisesti osaksi syynä se, että kun yleinen talouden tilanne kääntyy noususuuntaan, niin tapaturmaluvut lähtevät myös nousuun.

Kun tarkastellaan tapaturmalukuja työsuorituksen ja poikkeaman suhteen, niin henkilön liikkuminen/liukastuminen ja kaatuminen olivat selkeästi suurin vahinkotapahtuma. Työsuorituksen ja kehon osan suhteen nousi esiin henkilön liikkuminen ja vahinkotapahtuman kohdistuminen alaraajoihin.

Työtapaturmat suhteutettuna miljoonaa työtuntia kohden vuonna 2015 oli 16,6 ja vuonna 2016 23,3.

Jari Makkonen UPM:n
Kaukaan tehtaassa
2.10.2017.
Kuva Mikko Nikkinen

Liiton jäsenyydet

Liitto oli jäsenenä seuraavissa kotimaisissa yhteisöissä:

- ▷ Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.
- ▷ Terveystieteiden edistämisseura
- ▷ Työväenperinne ry
- ▷ Työväen Sivistysliitto TSL ry
- ▷ Suomen ammattiliittojen lomajärjestö SAL ry
- ▷ Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ry
- ▷ Suomen ammattiin opiskelevien keskusliitto SAKKI ry
- ▷ Palkansaajien tutkimuskeskus
- ▷ Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys – TATSI ry
- ▷ Työväen Museoyhdistys ry
- ▷ Suomen Metsäyhdistys ry
- ▷ Teollisuuden Palkansaajat ry
- ▷ Palkansaajalehdet PALE ry
- ▷ Kansan Sivistystyönliitto ry

Liitto kuului kertomusvuoden aikana seuraaviin kansainvälisiin järjestöihin:

- ▷ Kansainvälinen Tehdastyöväen Federaatio IndustriALL Global Union
- ▷ Euroopan Tehdastyöväen Federaatio IndustriALL European Trade Union
- ▷ Pohjoismaiden Teollisuustyöntekijät IN

SAK:n valtuuston paperiliittolaiset jäsenet kaudella 2016–2020

- ▷ Jouko Aitonurmi Rauma 42, varajäsenet Pasi Untolahti Kuusankoski 19, Kari Rikkilä Lauritsala 44
- ▷ Arto Hulkko Kaukopää 21, varajäsenet Ari Liirus Tainionkoski 22, Petri Kiander Heinola 81
- ▷ Jorma Paajanen Äänekoski 77, varajäsenet Timo Virtanen Mänttä 05, Ahti Koivu Mänttä 05
- ▷ Petri Salminen Rauma 08, varajäsenet Timo Hietanen Jämsänkoski 11, Irene Limola Lempäälä 75
- ▷ Juhani Simula Kemi 33, varajäsenet Olli-Pekka Kaikkonen Oulu 43, Kai Flink Kyröskoski 38

SAK:n hallitus

SAK:n hallituksen varsinaisena jäsenenä Petri Vanhala ja henkilökohtaisena varajäsenenä Juhani Siira sekä yleisvarajäsenenä Sami Laakso.

SAK:n hallituksen asettamiin asiantuntijaryhmiin kuuluvat henkilöt

- ▷ Sopimusvastaava Markku Häyrynen
- ▷ Juristit Juha Koivisto ja Jouni Salminen
- ▷ Sosiaalipoliittinen asiantuntija Markku Häyrynen
- ▷ Työsuojeluvastaava Hannu Ulenius
- ▷ Ay-koulutusvastaava Päivi Turtiainen
- ▷ Tasa-arvovastaava Päivi Turtiainen
- ▷ Koulutuspoliittinen asiantuntija Päivi Turtiainen
- ▷ Ilmasto- ja energiatyöryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Omistajapolitiikan työryhmä Petri Vanhala
- ▷ Viestintävastaavat Eija Valkonen ja Eeva Eloranta-Jokela
- ▷ Järjestöväestävät Juhani Siira ja Markku Lihavainen
- ▷ Nuorisovastaava Markku Lihavainen
- ▷ Talousvastaava Markku Leppänen
- ▷ Tietohallintovastaava Päivikki Wesslin

Muut yhteisöt

- ▷ Teollisuuden Palkansaajien neuvottelukunta (TP) Petri Vanhala varsinaisena jäsenenä ja Markku Leppänen varajäsenenä
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) sopimuspoliittinen työryhmä Markku Häyrynen
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) yhteistoimintaryhmä Markku Lihavainen
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) työ- ja ympäristönsuojelutyöryhmä Hannu Ulenius
- ▷ SAK:n koulutussäätiön hallitus Päivi Turtiainen varsinaisena jäsenenä ja Markku Leppänen varajäsenenä
- ▷ Suomen ammattiliittojen lomajärjestö SAL ry:n valtuusto Hanna-Kaisa Siimes, varajäsenenä Päivi Turtiainen, hallituksen jäsen Markku Häyrynen
- ▷ Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT:n hallituksen varajäsen Hanna-Kaisa Siimes

- ▷ Eläkelautakunnan varajäsen Markku Häyrynen
- ▷ Vakuutusyhtiö Kalevan hallintoneuvosto Petri Vanhala
- ▷ Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hallituksen varajäsenenä Petri Vanhala
- ▷ Työeläkevakuutusyhtiö Varman eläkeasiain neuvottelukunnan jäsen Juhani Siira
- ▷ Työeläkevakuutusyhtiö Varman vakuutettujen neuvottelukunnan jäsenenä Timo Virtanen ja Kai Kolho
- ▷ Koulutusrahaston hallintoneuvosto varajäsenenä Petri Vanhala
- ▷ Metsäneuvosto Timo Byman varsinaisena jäsenenä 17.5. asti, Sami Laakso 18.5. alkaen ja Juhani Siira varajäsenenä
- ▷ Palkansaajien tutkimuslaitoksen edustajisto Jouni Salminen varaedustajana
- ▷ Levin Matkailukeskuksen hallitus Juhani Siira varsinaisena jäsenenä sekä Sari Nikkilä varajäsenenä
- ▷ Prosessiteollisuuden tutkintotoimikunta Päivi Turtiainen
- ▷ Automaatioasentajan tutkintotoimikunta Harri Honkala
- ▷ Vientiteollisuuden ammatillisen koulutuksen foorumiin Päivi Turtiainen
- ▷ Työturvallisuuskeskuksen (TTK) paperiteollisuuden työalatoimikunta (PAPTAT) Hannu Ulenius, Seppo Jäntti os. 21 Kaukopää, Tapio Heikkinen os. 70 Valkeakoski ja Ilkka Rosendahl os. 4 Tampere
- ▷ Työturvallisuuskeskuksen (TTK) teollisuusryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Tapaturmavakuutuskeskuksen (TVK) työpaikkaonnettomuuksien tutkintaryhmä (TOT) Hannu Ulenius
- ▷ Hengitysliitto Heli ry:n asbestityöryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Vakuutusosikeus Juha Koivisto varajäsenenä
- ▷ Metsämiesten säätiö Petri Vanhala
- ▷ IndustriALL paperiryhmän puheenjohtajana Petri Vanhala
- ▷ IndustriALL Europan hallituksen jäsenenä Petri Vanhala
- ▷ IndustriALL Europan teollisuuspoliittinen komitea Petri Vanhala
- ▷ IndustriALL Europan yrityspoliittinen komitea Markku Lihavainen
- ▷ Pohjoismaiden teollisuustyöntekijöitä edustavan IN:n hallitus Petri Vanhala
- ▷ IN:n työympäristöpoliittinen verkosto Hannu Ulenius
- ▷ IN:n sopimuspoliittinen verkosto Markku Häyrynen
- ▷ IN:n yrityspoliittinen verkosto Markku Lihavainen
- ▷ IN:n koulutuspoliittinen verkosto Päivi Turtiainen
- ▷ Kiinteistö Oy Keurusharju – toimitusjohtaja Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Mannerheimintie 103 b hallituksen jäsen Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Plaza Rondo hallituksen jäsen Markku Leppänen
- ▷ Airport Plaza Business Park hallituksen jäsen Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Plaza Park hallituksen jäsen Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Plaza Presto hallituksen puheenjohtaja Markku Leppänen

Järjestötoiminta

VUOSIKERTOMUS 2017 ♦ Paperiliitto | 21

Yleinen järjestötoiminta

Paperiliiton järjestötoiminnan päämääränä oli yhtenäinen ja järjestäytynyt jäsenistö, jonka asioita hoidetaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Järjestötoiminnan toteuttamisen lähtökohtana olivat liittokokouksen päätökset, liiton painopisteet ja edunvalvonnan tukeminen. Järjestäytymisaste säilyi korkeana ja ammattiosastot olivat hyvin järjestäytyneitä ja toimivia.

Paperiliiton XXII liittokokous valmisteltiin tiukassa aikataulussa, koska aiemmin suunniteltu teollisuusliittojen fuusioon tähtäävän liittokokouksen valmistelujen sijasta edessä oli itsenäisenä jatkavan liiton liittokokous.

Paperiliitto on säilyttänyt kiinnostavuutensa alan työntekijöiden parissa. Erilaisia tilaisuuksia ja koulutuksia järjestettiin jäsenille, jotta he edelleen kokevat liiton omakseen.

Paperiliittolaisia osallistui seuraaviin jäsentapahtumiin:

- ▷ keilakisat
- ▷ motoristien kokoontumisajot
- ▷ työväen musiikitapahtuma
- ▷ jalkapallotapahtuma

Ay-koulutus

Jäsenille järjestetyn ay-koulutuksen tehtävänä oli herättää kiinnostusta liiton toimintaan ja luoda sellaisia valmiuksia, että jäsen omalla toiminnallaan kykenee edistämään yhteisiä tavoitteita niin työpaikka-, ammattiosasto- kuin liittotasollakin. Järjestökoulutus perustui EK:n ja SAK:n väliseen yleis- ja koulutussopimukseen sekä erikseen sovituihin kursseihin.

Paperiliitto käytti järjestökoulutuksessa mm. Kiljavan opiston ja TSL:n koulutuspalveluja, jotka jakautuvat luottamusmieskoulutukseen, työsuojeluvaltuutettujen koulutukseen ja ammattiosaston toimihenkilöiden koulutukseen. Kiljavan opisto ja Voionmaan opisto yhdistyivät vuoden alussa. Tämä avasi paperiliittolaisille uusia mahdollisuuksia osallistua paikkakunnilla pidettäviin koulutuksiin. Paperiliittolaisilla oli mahdollisuus

osallistua eräille Murikka-opiston kursseille, mutta hakijoita ei ollut.

Koulutuspoliittinen vaikuttaminen

Koulutuspoliittisen toiminnan päämääränä oli alallemme tulevien ja nykyisten työntekijöiden oikeus ammatilliseen koulutukseen henkilön lähtökohdista riippumatta. Tavoitteena oli edistää ammatillisen aikuiskoulutuksen avulla jäsenten valmiuksia kohdata työelämän muutoksia ja siihen liittyvän monialaisen osaamisen valmiuksia.

Liiton edustaja oli jäsenenä vientialojen ammatillisen koulutuksen foorumissa, joka koostui työntekijäliittojen, työnantajaliittojen sekä valtion edustajista. Vientiteollisuuden alojen ammatillisen koulutuksen vetovoiman lisääminen ja positiivinen alasta ja alan koulutuksesta viestintä olivat foorumin ykkösaiteita. Ammatillisen koulutuksen reformi mietitytti työryhmää mm. työssä oppimisen ja työpaikalla oppimisen näkökulmista sekä vastuullisten että varsinaisten työpaikkaohjaajien roolista. Foorumi suunnitteli myös ns. amisreformista tiedottamista sekä jalkauttamista työpaikoille.

Näyttötutkintojen suorittajien yhdenvertaista kohtelua valvottiin tutkintotoimikuntatyössä.

Tasa-arvotoiminta

Paperiliiton toiminnassa tasa-arvo oli valtavirtaisesti kaikkien liiton toimintaan. Tasa-arvoasioiden hoidossa painottuivat lainsäädäntömuutosten kouluttaminen ja niistä tiedottaminen ja vaadittavista toimenpiteistä aiheutuneiden muutosten valvominen. Ylipäätään sukupuolten tasa-arvoisen kohtelun vaatimus oli esillä yhteiskunnallisessa keskustelussa vilkkaasti. Loppuvuodesta keskusteluun nousi seksuaalinen häirintä.

Ammattiosastoille tiedotettiin lakimuutoksista ja tasa-arvosuunnitelmien päivittämistarpeista. Muutamien työpaikkojen tasa-arvoaostojen kanssa liitto teki yhteistyötä työpaikkojen tasa-arvo- ja henkilöstösuunnitelmien saattamiseksi ajan tasalle. Lisäksi liitto järjesti yhteistyössä työnantajan kanssa kurssipäivän aiheesta. Aiheesta pidettiin

myös lyhytkursseja ammattiosastoille.

Naisille järjestettiin viikonloppukurssi työhyvinvoinnista yhdessä TSL:n kanssa. Kurssilla etsittiin keinoja huolehtia omasta hyvinvoinnista; lisäksi naisia aktivoitiin ammattiosastojen toimijoiksi. Kurssille osallistui 50 naista. Kurssilaisille tehtiin kysely seksuaalisesta häirinnästä työpaikalla; vastaajista vajaa puolet oli kokenut seksuaalista häirintää työpaikalla. Tämä on samassa linjassa SAK:n luottamusmiesbarometrin teollisuuden vastaajien kanssa.

Nuorisotoiminta

Paperiteollisuuden tuotteiden parantunut kysyntä ja työssäkäyvän jäsenistön ikääntyminen näkyivät metsäyhtiöiden toiminnassa. Useat yhtiöt ilmoittivat tarpeestaan rekrytoida yksikköihinsä uusia työntekijöitä. Valtaosaltaan uudet työntekijät tulivat tehtaille koulutusohjelmien kuten oppisopimusten kautta. Paperiteollisuuden työtehtävät kiinnostivat hakijoita ja avautuville paikoille oli paljon hakijoita; suurimmalla osalla hakijoista oli taustalla vähintäänkin yksi ammatillinen tai muu perustutkinto. Työnantajat suosivat rekrytoinneissaan nuoremman polven hakijakuntaa. Uudemman sukupolven mukaan saaminen osasto- ja luottamusmiestoimintaan oli myös nuorisotoiminnan tehtävää.

Paperiliitto järjesti syksyllä koko maata kattavan tiedotuskiertueen, joka koski meneillään olleita työehtosopimusneuvotteluja. Tilaisuuksiin osallistui ilahduttavassa määrin myös nuorempaa jäsenkuntaamme. On tärkeää, että koko jäsenistöä kiinnostaa heidän työhönsä vaikuttavat asiat. Liiton tulee jatkossakin pystyä järjestämään koko jäsenistöä kiinnostavia jäsentilaisuuksia. Perinteisiksi muodostuneita jäsentapahtumia, jotka houkuttavat myös nuorempaa jäsenkuntaa, ei tule myöskään unohtaa.

Alan ammatillisen koulutuksen määrä ammat tioppilaitoksissa on vähäinen. Hallituksen päättämä toisen asteen koulutusreformi tulee siirtämään opetusta enemmän työpaikoille, oppilaat tulevat olemaan enemmän tekemisissä työssäkäyvän jäsenistön kanssa. Olemme liittona tavoit-

taneet oppilaat heidän opiskellessaan koululaitoksilla, siellä he ovat luontaisesti liittyneet Paperiliiton oppilasjäseniksi. Tulevaisuus näyttää kuinka ammattiyhdistystiedon juurruttaminen oppilaille, tulee tulevaisuudessa onnistumaan.

Paperiliitto tekee nuorisoyhteistyötä ammattiyhdistysliikettä lähellä olevien järjestöjen, kuten Sakkin ja Tatsin kanssa. Liitto maksois oppilasjäsenille Sakki-jäsenkortin, mikäli he hakivat sitä opiskeluaikanaan. Tatsin nuorille työttömille ja lomautetuille suunnattuja aktiiviviikkoja markkinoitiin liittolehdestä ja nettisivuilla.

Lomatoiminta

Paperiliitto tarjosi vuonna 2017 jäsenilleen monipuolista loma- ja virkistystoimintaa. Lomia ja hyvinvointijaksoja oli tarjolla työssä oleville, työttömille, lapsiperheille ja eläkeläisille.

Omat lomapaikat

Paperiliitolla on kolme omaa lomapaikkaa: Särkellä Särkisalossa, Purala Jaalassa ja Törmälä Kuusamossa.

Holiday Club -lomaosakkeet

Paperiliitto omistaa Holiday Clubin lomaosakkeita, jotka ovat kaikkien paperiliittolaisten vuokratavissa. Huoneistoja on Vuokatin Katinkullassa, Punkaharjulla, Saariselällä, Lappeenrannan Saimaalla ja Tampereella.

Paperiliiton oma hyvinvointiloma

Paperiliitto järjesti vuonna 2017 oman hyvinvointiloman Tahkolla. Haettavina olevia jaksoja oli kaksi.

Veteraanilomaetu 55 vuotta täyttäneille

Paperiliitto myönsi 55 vuotta täyttäneille pitkäaikaisille jäsenilleen veteraanilomaedun. Etu oikeutti neljän yön maksuttomaan majoitukseen Keurusharjun loma-asunnoissa sekä 100 euron arvoiseen lomaseteliin, jolla voi ostaa palveluja hotelli Keurusselässä. Vaihtoehtoisesti hakija saattoi valita Holiday Clubin 100 euron lahjakortin.

Pohjantähti-leiri

Paperiliitto osallistui SAK:n, TUL:n ja Kisakeskuk-
sen järjestämälle perinteiselle Pohjantähti-leirille
tukemalla perheiden osallistumista leirille.

Sosiaaliset lomamatkat

Ohjattuja lomamatkoja tarjottiin yhteistyössä Hyvinvoin-
tilomat ry:n kanssa. Lomajärjestöjen lomamatkat oli-
vat Veikkauksen tuotoista tuettua toimintaa, joille
osallistujat valittiin taloudellisin ja sosiaalisin pe-
rustein. Lopulliset valinnat lomalle valituista teki
aina ao. lomajärjestö. Paperiliiton kautta oli mah-
dollista hakea kahdelle työttömien jaksolle, kah-
delle ohjatulle lapsiperheiden lomajaksolle ja kol-
melle eläkeläisten lomalle.

Hyvinvointijaksot

PHT ry. järjesti 1. askel -hyvinvointijaksoja lapsi-
perheille sekä työttömille tai lomautettuina olevil-
le aikuisille. 1. askel toiminta ei ole lomatoimintaa
vaan osallistujien terveyttä ja hyvinvointia ylläpi-
tävää toimintaa, jonka tarkoituksena oli innostaa
palkansaajia liikkumaan ja pitämään huolta ter-
veydestään ja jaksamisestaan. Toimintaa tuettiin
Veikkauksen varoista. PHT ry suoritti myös osal-
listujien valinnat.

Tukea työttömille

Paperiliitto maksoi omien työttömien jäsentensä
omavastuusuuden työttömille suunnatuille jak-
soille.

Jäsenalennukset

Jäsenalennuksia Paperiliiton jäsenille tarjosi
vuonna 2017 mm. Levi Hotel Spa, Imatran kylpy-
lä, Mäntän klubi, Restel, Tallink Silja, Suomi Cam-
ping ja Yyterin kylpylä.

Markkinointi

Paperiliitto markkinoi loma- ja hyvinvointijakso-
ja ja jäsenalennuksia Paperiliitto-lehdessä, liiton
nettisivuille sekä Facebookissa.

**Huhtamäki Food-
service Finlandin
aihiokoneenhoitaja
Jorma Laaksonen
poseerasi kuvauksissa
Paperiliiton jäseneduista
kertovaa esitettä varten
Hämeenlinnassa 12.10.2017.**

Kuva Marjaana Malkamäki

Hallinto

Liittovaltuusto

Liittovaltuuston jäsenet ja kokouksiin osallistumiskerrat 1.1.–3.5.2017

Puheenjohtaja Ilkka Nokelainen os. 21 Kaukopää ja varapuheenjohtaja Jouko Suomalainen os. 41 Veitsiluoto.

Varsinainen jäsen	Osasto	Kertaa	Varajäsen	Osasto	Kertaa
Pirkanmaan piiri					
Honkala Harri	45	1	Ylimäki Janne	45	0
Peltonen Riikka	5	1	Petman Ari	50	0
Eronen Mika	2	1	Turunen Matti	38	0
Järvinen Vesa	75	1	Lehtonen Marko	70	0

Länsi-Suomen piiri

Katavisto Jouni	42	1	Virtanen Seija	24	0
Hägglom Kari	7	1	Hanka Ari	89	0
Erkkilä Pekka	7	1	Salminen Petri	8	0

Etelä-Suomen piiri

Lindholm Harri	87	1	Lemberg Pentti	87	0
Kauppinen Timo	83	1	Lehtonen Tino	54	0
Peräkylä Ossi	39	1	Mattila Ilkka	81	0

Kymen piiri

Ropponen Ville	17	1	Haanpää Jarmo	48	0
Pesonen Paavo	19	1	Salminen Ismo	85	0
Riipinen Petri	86	0	Punakivi Jari	15	1
Kiander Petri	81	1	Kasurinen Harri	81	0
Tuominen Sami	73	0	Wikström Janne	32	1
Ropa Tommi	73	1	Heikkinen Visa	73	0

Saimaan piiri

Väärä Jaakko	22	1	Metsälä Sami	13	0
Kortelainen Harri	23	1	Virtanen Kimmo	23	0
Viskari Mika	25	1	Löppönen Paavo	25	0
Nokelainen Ilkka	21	1	Hulkko Arto	21	0

Keski-Suomen piiri

Kallio Jari	11	1	Rautiainen Ismo	13	0
Alanen Tuomo	80	1	Kyrö Marja-Leena	77	0
Korteoja Harri	21	0	Peltonen Sirpa	80	1

Pohjois-Karjalan piiri

Voutilainen Jukka	14	0	Suni Pentti	88	1
Ahonen Eero	55	1	Happonen Leo	55	0
Kervinen Arto	30	1	Korkalainen Raija	88	0

Pohjois-Suomen piiri

Määttä Urho	41	1	Huhtakangas Juha	41	0
Simula Juhani	33	1	Halme Reima	33	0
Suomalainen Jouko	41	1	Berg Timo	41	0
Tyni Alpo	52	1	Luoto Marko	52	0

Yleisvarajäsenet:

Ovaska Tiina os. 21, Sihvola Kimmo os. 12, Kainu Keijo os. 77, Pötry Tero os. 44, Niskanen Timo os. 46, Bragge Tommi os. 19, Tapola Jussi os. 15, Paakkola Jari os. 43, Tervo Timo os. 62, Hirvinen Pertti os. 13.

Liittovaltuuston jäsenet ja kokouksiin osallistumiskerrat 18.5. – 31.12.2017

Puheenjohtaja Jouko Aitonurmi os. 42 Rauma ja varapuheenjohtaja Jouko Suomalainen os. 41 Veitsiluoto.

Varsinainen jäsen	Osasto	Kertaa	Varajäsen	Osasto	Kertaa
Pirkanmaan piiri					
Honkala Harri	45	2	Eerola Tomi	45	0
Peltonen Riikka	5	2	Salokivi Markku	70	0
Eronen Mika	2	2	Kolho Kai	4	0
Järvinen Vesa	75	2	Lehtonen Marko	70	0

Länsi-Suomen piiri

Aitonurmi Jouko	42	2	Karjalainen Mona	24	0
Virta Jukka	7	2	Järvenpää Raimo	10	0
Erkkilä Pekka	7	2	Julin Veikko	7	0

Etelä-Suomen piiri

Lindholm Harri	87	2	Nuolimo Jani	87	0
Markio Jani	54	2	Peräkylä Ossi	39	0
Saarinen Arja	66	2	Kauppinen Timo	83	0

Kymen piiri

Rimo Jukka	17	2	Reponen Seppo	86	0
Pesonen Paavo	19	2	Salminen Ismo	85	0
Kaitasuo Marko	48	2	Laapas Petri	15	0
Tuominen Sami	73	2	Wikström Janne	32	0
Ropa Tommi	73	2	Rimpilä Harri	86	0

Saimaan piiri

Ovaska Tiina	21	2	Rautiainen Jukka	21	0
Kortelainen Harri	23	2	Virtanen Kimmo	23	0
Viskari Mika	25	2	Löppönen Paavo	25	0
Liirus Ari	22	2	Veittikoski Juha	22	0

↑ Liittovaltuuston uusi puheenjohtaja Jouko Aitonurmi, liiton hallituksen puheenjohtaja Petri Vanhala ja liittovaltuuston varapuheenjohtaja Jouko Suomalainen liittokokouksessa Helsingissä 17.5.2017.
Kuva Lassi Kaaria

Keski-Suomen piiri

Kallio Jari	11	2	Pulli Timo	13	0
Alanen Tuomo	80	2	Metsälä Sami	13	0
Peltonen Sirpa	80	1	Huuskonen Heikki	13	1

Pohjois-Karjalan piiri

Tirronen Marko	55	2	Leskinen Juha	14	0
Suni Pentti	88	2	Puhakka Sami	88	0
Kervinen Arto	30	1	Kanniainen Hannu	14	1

Pohjois-Suomen piiri

Alamommo Mikko	41	2	Määttä Urho	41	0
Simula Juhani	33	2	Halme Reima	33	0
Suomalainen Jouko	41	1	Huttunen Tuomas	41	1
Tyni Alpo	52	2	Luoto Marko	52	0

Yleisvarajäsenet:

Gren Antti os. 44, Mattila Ilkka os. 81, Suhonen Markku os. 14, Niivee Esa os. 11, Peltola Jyri os. 15, Toivonen Johanna os. 21, Kekki Jaakko os. 77, Lahtinen Mika os. 50, Bragge Tommi os. 19, Sirviö Janne os. 43, Nevala Ville os. 38, Berg Matti os. 41, Tervo Timo os. 62.

Liiton hallitus

Liiton hallituksen jäsenet ja kokouksiin osallistumiskerrat 1.1.–20.4.2017

Varsinainen jäsen	Osasto	Kertaa	Varajäsen	Osasto	Kertaa
Vanhala Petri	pj.	5	Suhonen Timo	10	0
Lumikumpu Päivi	46	5	Gren Antti	44	0
Virtanen Timo	5	5	Koivu Ahti	5	0
Surkka Kimmo	70	5	Salokivi Markku	70	0
Aitonurmi Jouko	42	5	Susi Pertti	7	0
Rikkilä Kari	44	5	Pehkonen Minna	55	0
Paajanen Jorma	77	5	Lampinen Mika	43	0
Ruotsalainen Veijo	52	4	Pajunen Esa	11	1
Leinonen Markku	15	5	Rimo Jukka	17	0
Untolahti Pasi	19	5	Mentula Hannu	85	0
Heikkilä Jari	4	5	Lindeman Veli-Matti	11	0
Pärnänen Kai	14	3	Pajuoja Mika	47	0
Kaikkonen Olli-Pekka	43	5	Itämies Ari	43	0
Siren Matti	81	5	Flink Kai	38	0

Yleisvarajäsenet:

Manninen Pasi os. 52, Soikkeli Katja os. 21, Sihvonen Pasi os. 42, Virta Jukka os. 7, Valtonen Anu os. 22, Ylönen Veli-Matti os. 81, Pulli Timo os. 13, Soininen Aku os. 23, Rimpilä Harkki os. 86, Lehtonen Mika os. 2, Karhu Keijo os. 45 (1), Tanskanen Veikko os. 87.

Liiton hallituksen jäsenet ja kokouksiin osallistumiskerrat 21.4.–31.12.2017

Varsinainen jäsen	Osasto	Kertaa	Varajäsen	Osasto	Kertaa
Vanhala Petri	pj.	9	Lampinen Mika	43	0
Lumikumpu Päivi	46	9	Honkonen Tero	3	0
Punakivi Jari	15	9	Uusiheimala Petteri	17	0
Untolahti Pasi	19	9	Mentula Hannu	85	0
Hulkko Arto	21	9	Valtonen Anu	22	0
Rikkilä Kari	44	9	Näivä Petri	44	0
Paajanen Jorma	77	9	Katavisto Jouni	8	0
Voutilainen Jukka	14	8	Pehkonen Minna	55	0
Niemi Pertti	50	9	Surkka Kimmo	70	0
Manninen Pasi	52	9	Ruotsalainen Seppo	13	0
Flink Kai	38	9	Kenttä Juha	33	0
Hietanen Timo	11	8	Heikkinen Visa	21	1
Kaikkonen Olli-Pekka	43	8	Itämies Ari	43	0
Salminen Petri	8	9	Rosendahl Ilkka	4	0

Yleisvarajäsenet:

Liikka Jarmo os. 23, Sihvonen Pasi os. 42, Zerni Sami os. 41, Ylönen Veli-Matti os. 81, Kivisalo Elina os. 7, Ravattinen Sami os. 44, Blom Kari os. 11, Pötry Tero os. 44, Hyötyläinen Jarmo os. 21, Karhu Keijo os. 45, Tanskanen Veikko os. 87, Röppänen Erkki os. 55, Lehtonen Mika os. 2 (1).

Viestintä

→ Paperiliitto-lehti ilmestyi vuoden aikana kymmenen kertaa.

Viestintä valmistautui alkuvuoden aikana liittokokouksesta ja työehtosopimusneuvotteluista tiedottamiseen. Tes-neuvottelujen viestinnästä tehtiin viestintäsuunnitelma. Neuvottelujen pitkittyminen merkitsi Paperiliittoa koskevan mediahuomion jatkumista kolmen kuukauden ajan eli pitkälle syksyyn.

Liitto aloitti työehtosopimusneuvottelut Metsäteollisuus ry:n kanssa elokuun 8. päivänä. Neuvottelutuloksen saaminen kesti marraskuun 10. päivään saakka.

Paperiliitto käytti jäsenille viestimiseen uutiskirjettä, jonka uutiset olivat luettavissa myös liiton nettisivuilla ja liiton Facebook-sivuilla. Jäsenille viestitettiin uutiskirjeellä lähes joka tapaamisesta. Laajemmän yleisön tavoittamiseksi Paperiliitto otti käyttöön sosiaalisen median välineistä Twitter-tilit sekä liitolle että toimitsijoille. Twitterjaoilla pyrittiin tavoittamaan muiden ammattiliittojen, sidosryhmien, poliitikkojen ja tiedotusvälineiden huomio.

Neuvottelijoiden ja viestinnän välille luotiin Whatsapp-ryhmä, jonka avulla viestintä pystyi ennakoimaan tilanteita ja olemaan valmiina tiedottamiseen sekä jäsenistön suuntaan että tiedotusvälineille.

Työehtosopimusneuvottelujen rinnalla järjestettiin seitsemän Ajan tasalla -tilaisuutta eri puolilla maata. Tilaisuuksien tarkoitus oli tavata mahdollisimman paljon jäseniä, kertoa heille Paperiliiton tavoitteista ja etenemisestä neuvotteluissa sekä vastata jäsenten kysymyksiin. Kierros kokosi yli tuhat jäsentä. Tilaisuuksista kerrottiin nettisivuilla, Facebookissa, Twitterissä, puheenjohtajan videotervehdyksellä ja kaikki jäseniä lähestyttiin myös henkilökohtaisella kirjeellä. Tilaisuudet saivat jäsenistöltä runsaasti positiivista palautetta.

Viestinnällä oli tes-neuvottelujen ajan käytössään mediaseurantapalvelu. Neuvottelujen taitekohdissa Paperiliitto sai kerrottua viestinsä medially ensimmäisenä, mikä auttoi positiivisen mediahuomion saamisessa.

Tiedotusvälineiden yhteydenottoja tuli etenkin tes-neuvottelujen aikaan runsaasti. Viestintä huolehti yhteyksistä toimittajien ja lausuntojen antajaksi sovitun liiton puheenjohtajan välillä.

Paperiliitto-lehti

Paperiliitto-lehti ilmestyi 10 kertaa. Pääjutuisa käsiteltiin jäsenten henkilökohtaisten tarinoiden

den kautta yleisinhimillisiä tai työelämään liittyviä aiheita. Suomen 100-vuotisjuhlavuoteen liittyen julkaistiin haastattelut 100-vuotiaasta Vilho Paakosta ja ay-liikkeen saavutuksista Suomen itsenäisyyden ajalta.

Lehti jatkoi Äänekoskelle valmistuneen biotuetetehtaan seuraamista. Vuonna 2016 ilmestyneen Tehdas nousee -sarjan jatkona julkaistiin liiton jäsenten haastatteluja Tehdas käyntiin -sarjassa.

Työehtosopimusneuvottelujen aluksi lehti esiteli tes-neuvottelukunnan ja kertoi myöhemmin

tunnelmia matkan varrelta siihen saakka, kun liittovaltuusto hyväksyi neuvottelutuloksen.

Vuoden 2017 kansi- ja juttuäänestyksessä lukijat valitsivat parhaaksi lehdessä numero 2 Pietarsaaren Ruokalaosuuskunnasta kertoneen jutun.

Lehti painetaan Forssa Printissä Forssassa. Lehdessä käytettävä paperi valmistetaan Stora Enson Veitsiluodon tehtailta. Lehden taittotyö ositettiin Taitengrafia Ky:ltä.

Lehden levikki oli noin 38 000 kappaletta. Vuosikerrassa oli yhteensä 368 sivua.

↓ **Toimitussihteeri Eija Valkonen ja toimittaja Eeva Eloranta-Jokela SCA:n paperitehtaassa Nokialla 23.3.2017.**

Kuva Miisa Kaartinen

**Pääemäntä Garita
Moilanen Selluloosan
ruokalaosuuskunnan
Keskusruokalassa
UPM:n tehdasalueella
Pietarsaarella 1.3.2017**
Kuva Päivi Karjalainen

Kansainvälinen toiminta

Paperiliiton kansainvälistä toimintaa hoidetaan erilaisten kansainvälisten organisaatioiden kautta sekä suoraan kahdensivolisesti. Liiton kansainvälis- tä edunvalvontaa ohjaavat kansallisen edunvalvonnan linjaukset.

Kansainvälisissä järjestöissä ja verkostoissa toimimisen tarkoituksena on edistää työelämän perusoikeuksien toteutumista ja valvoa alamme toimintaedellytyksiä erityisesti EU:ssa harjoitettavan poliittisen päätöksenteon osalta.

IndustriALL Global Unionissa toimittiin maailmanlaajuisella tasolla ja IndustriALL European Unionissa maanosamme tasolla. Pohjoismaisella tasolla työskentely tapahtui Nordic IN:ssä ja sen työryhmissä.

Solidaarisuustoiminta

Solidaarisuustoiminnan päämääränä on saada oikeudenmukaiset työehdot ja kohtuulliset elinolot kaikille alamme työntekijöille kaikkialla maailmassa. Paperiliiton solidaarisuustoiminnassa keskityttiin tukemaan liittoja niissä maissa, joissa suomalaisomisteiset metsäkonsernit toimivat.

SASKin toiminta painottui kaikkein köyhimpiin maihin: Mosambikin hanke keskittyi työntekijöiden järjestämiseen ja työehtosopimuskoulutukseen. Lisäksi liitoille järjestettiin viestintäkoulutus, jossa keskityttiin internetin ja sosiaalisen median käytön hallitsemiseen jäsentiedotuksessa. Hanke toteutettiin yhdessä teollisuusliittojen kanssa.

EWC-toiminta

Eurooppalainen yritysneuvosto (EWC) toiminta on konsernien sisäistä toimintaa. Työehtosopimukset eivät ulotu tähän toimintaan, vaan konserneissa on hyväksytty erilliset EWC-sopimukset toiminnan raameiksi. Suomessa pääkonttoriaan pitävistä metsäkonserneista kaikissa, jotka täyttävät EU-direktiivin vaatimukset, on EWC-sopimus. Paperiliittolaisia edustajia EWC toiminnassa on eri konserneissa kymmenittäin. Teollisuuden palkansaajat järjestää vuosittain kolme koulutustilaisuutta, jotka suunnataan erityisesti EWC-toimijoille. Paperiliittolaiset EWC-edustajat olivat vuonna 2017 aktiivisia osallistujia tilaisuuksissa. Stora Enson EWC-edustajisto oli aktiivinen vaikuttaja konsernin globaalin puitesopimuksen aikaansaamiseksi. Puitesopimuksen yhteisesti hyväksytty sopimusversio saatiin hyväksyttävään muotoon loppuvuodesta 2017. Sopimuksen allekirjoitustilaisuus oli sovittu vuoden 2018 puolelle.

← Emidio Nhaturu on Mosambikin paperityöntekijöitä edustavan SINTIQUAIF-liiton toimitsija. Yhteistyössä SASKin kanssa tehty neuvottelutaidon opas on suureksi avuksi työehtosopimusneuvotteluissa.

Kuva Päivi Turtialainen

Toimisto ja henkilökunta

Liiton toimisto on Helsingissä osoitteessa Hakaniemenranta 1 A.

Liiton palveluksessa olivat kertomusvuoden aikana:

Johtoryhmä

Vanhala Petri

Siira Juhani

Byman Timo (Eläkkeelle siirtyminen 1.6.2017)

Leppänen Markku

Laakso Sami (1.6.2017 alkaen)

Toimitsijat

Eloranta-Jokela Eeva

Häyrynen Markku

Kaukonen Riitta

Koivisto Juha

Lihavainen Markku

Salminen Jouni

Turtiainen Päivi

Ulenius Hannu

Valkonen Eija

Toimiston esimies

Koskinen Minna

Toimistotyöntekijät

Kontinen Riitta

Laine Susann

Levosalo Leila

Nikkilä Sari

Paloniemi Anna

Pietikäinen Päivi

Siimes Hanna-Kaisa

Siira Kirsi

Tirinen Tuija

Wesslin Päivikki

Puralan valvonta- ja huolintatehtävissä toimi Riku Valve. Törmälän valvonta- ja huolintatehtävissä Pekka Kovanen ja Maini Kovanen. Särkisalons valvonta- ja huolintatehtävissä Osmo Koste ja Terhi Palin. Mickoksen valvonta- ja huolintatehtävissä Sten Ståhls.

Toimitsijoiden ja toimistohenkilökunnan pääluottamusmiehenä toimi Markku Häyrynen 21.3.2017 saakka. Riitta Kaukonen toimi tehtävissä 22.3.2017 alkaen.

Työsuojeluvaltuutettuna toimi Hannu Ulenius.

Työvaliokunta

Petri Vanhala

Juhani Siira

Sami Laakso

Markku Leppänen

Jouko Aitonurmi

Jorma Paaajanen

Pasi Untolahti

Olli-Pekka Kaikkonen

Petri Salminen

Tilintarkastus

Lotta Kauppila

Pasi Puranen

Jäsenet

Työssä käyvät ja työmarkkinoiden käytössä olevat jäsenet 2017

Osasto	Jäseniä	Osasto	Jäseniä
2 Nokia	200	44 Lauritsala	618
3 Kaskinen	81	45 Valkeakoski	345
4 Tampere	325	46 Helsinki	53
5 Mänttä	421	47 Lohja	94
7 Kauttua	360	48 Sunila	186
8 Rauma	144	49 Helsinki	25
10 Pori	96	50 Tampere	199
11 Jämsänkoski	430	51 Kajaani	72
12 Jyväskylä	32	52 Pietarsaari	612
13 Äänekoski	345	54 Tervakoski	248
14 Varkaus	338	55 Kuopio	206
15 Inkeroinen	587	57 Juankoski	82
16 Karhula	58	59 Valkeakoski	95
17 Kotka	319	62 Tampere	50
18 Summa	51	66 Hämeenlinna	355
19 Kuusankoski	543	70 Valkeakoski	285
21 Kaukopää	1080	73 Karhula	111
22 Tainionkoski	193	75 Lempäälä	74
23 Joutseno	210	77 Äänekoski	248
24 Turku	44	78 Lieksa	72
25 Simpele	294	80 Kaipola	459
30 Pankakoski	181	81 Heinola	319
32 Pyhtää	69	83 Toukola	35
33 Kemi	365	84 Kemijärvi	11
35 Myllykoski	166	85 Kuusanniemi	274
37 Kotka	28	86 Lahti	163
38 Kyröskoski	220	87 Kirkniemi	469
39 Loviisa	29	88 Uimaharju	236
41 Veitsiluoto	691	89 Tiukka	37
42 Rauma	540		
43 Oulu	802		
		Yhteensä	15 275

Tilinpäätös

Toimintakertomus

Paperiliitto ry:n talous on pysynyt vakaana tilikauden aikana. Varsinaisen toiminnan tulos oli 5,4 prosenttia parempi kuin talousarviossa ennustettiin. Toimintakulut tilivuonna olivat 8 024 tuhatta euroa, vähennystä edelliseen vuoteen 5,4 prosenttia.

Jäsenmaksutuottoja (netto) liitto sai 2,4 prosenttia vähemmän kuin talousarviossa ennustettiin. Toteutuneita jäsenmaksuja oli 0,7 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Varsinaistoiminnan kulujäämä oli -7 818 tuhatta euroa. Jäsenmaksutuotot eivät kattaneet toiminnasta aiheutuneita kuluja. Tuottojäämä (-2 625) oli 13,6 prosenttia parempi kuin talousarviossa ennustettiin, ja 13,2 prosenttia parempi kuin edellisenä vuonna (401 tuhatta euroa).

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos oli 4 085 tuhatta euroa, joka oli 2 030 tuhatta euroa parempi kuin talousarviossa ennustettiin. Liiton sijoitustoiminta on hajautettu sekä vuokraustoimintaan että arvopapereihin. Kiinteistötoiminnan tuotot olivat 1 351 tuhatta euroa, vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna kolme tuhatta euroa. Tuotot arvopapereista olivat 2 431 tuhatta euroa, parannusta edelliseen vuoteen nähden 1 043 tuhatta euroa. Maatilat tuottivat 171 tuhatta euroa ja muut sijoitustuotot olivat 1 248 tuhatta euroa, parannusta 389 tuhatta euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Muut sijoitustuotot sisältävät arvopaperijaksotuksen 37 tuhatta euroa.

Kiinteistöjen vuokraustoiminnan kulut, vastikkeet ja arvopapereiden hoitokulut ovat sisällytetty sijoituskuluihin. Tilivuonna Paperiliitto ry osti Hakaniemen Merikiinteistö Oy:stä neljään autopaikkaan oikeuttavat osakkeet Teollisuusliitto ry:ltä, näin valmistauduttiin ostamaan tammikuussa 2018 nyt vuokralle olevat toimitilat. Neljän autopaikan omistusoikeus siirtyi Paperiliitto ry:lle tammikuun lopussa 2018, kun kukaan kiinteistöosakeyhtiön osakkaista ei käyttänyt lunastusoikeuttaan. Arvopapereihin tehtiin hankintahinnan tarkistus markkinahintoihin.

Tuotot ja kulut kehittyivät seuraavasti

VARSINAINEN TOIMINTA	TP 2017	TP 2016	Ero	Muutos
	t. euroa	t. euroa	t. euroa	%
Toimintatuotot	206	211	-4	-2
Henkilöstökulut	-3 177	-3 131	-46	1
Poistot	-209	-311	102	-33
Toimitilakulut	-459	-1 152	693	-60
Järjestökulut	-1 543	-1 117	-426	38
Toimistokulut	-1 081	-1 111	30	-3
Jäsenmaksukulut	-509	-544	35	-6
Jäsenetuudet	-956	-1 040	84	-8
Muut toimintakulut	-91	-73	-17	24
Varsinaistoiminnan kulujäämä	-7 818	-8 268	450	-5
Varainhankinta	5 193	5 229	-36	-1
Sijoitustoiminta	4 085	-2 507	6 592	-263
TILIKAUDEN TULOS	1 460	-5 546	7 006	-126

Henkilöstökulut lisääntyivät tilivuonna 46 tuhatta euroa (1 %). Palkkakulut vähentyivät 92 tuhatta euroa (4 %). Palkkioiden ja ansionmenetysten kulurakennetta muutettiin tilivuonna ja ne ohjattiin kohdistumaan todellisiin tapahtumiinsa. Eläkkeiden suuri kulun lisäys (70 %) johtui kompensatiosta henkilöstön lisäeläkkeisiin. Muut henkilöstökulut lisääntyivät kolme prosenttia.

Toimitilakulut vähentyivät 693 tuhatta euroa. Edellisen vuoden muutto- ja saneerauskulut selittävät vähennyksen tilikaudella. Järjestökulut lisääntyivät 38 prosenttia. Tilikauden aikana käytiin neuvotteluja työehtosopimuksesta sekä pidettiin useita hallinnollisia kokouksia. Kulurakenteen muutos siirsi myös kuluja hallinnollisiin kokouksiin. Jäsenmaksut eri järjestöille vähentyivät 35 tuhatta euroa, selittynee maksavien jäsenmäärän vähennyksellä. Jäsenetuudet pysyivät lähes ennallaan, lisäystä vain 0,17 prosenttia. Toimintakiinteistöissä 19 prosentin vähennys selittynee edellisenä vuonna maksetuista aloitusmaksuista yhteisöllisissä ratkaisuisa. Muut toimintakulujen lisäys (37 tuhatta euroa) selittynee erillissopimuksesta seulottavasta lisäarkistoinnista Työväen Arkiston kanssa Liiton siirtyessä uusiin tiloihin. Poistojen osuus oli suunnitelman mukainen.

Varsinaisen toiminnan kulujäämä vähentyi 5,4 prosenttia, vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 450 tuhatta euroa ja talousarvioon nähden vähennystä oli 544 tuhatta euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos parani 6 592 tuhatta euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Osakkeisiin tehtiin arvonalennus, jos markkinahinta alitti hankintahinnan. Osakkeisiin tehtiin arvon palautus, jos markkinahinta oli palautunut hankintahinnan tasolle tai jos osake oli myyty tilivuonna.

Tilikauden ylijäämä 1 459 799,10, joka oli 7 005 862,51 euroa edellisestä vuodesta parempi.

Tase-erät kehittyivät seuraavasti

	TP 2017 t. euroa	TP 2016 t. euroa	Ero t. euroa	Muutos %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	77 839	74 855	2 984	4
Vaihtuvat vastaavat	10 325	11 935	-1 610	-13
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	85 565	84 105	1 460	2
Vieras pääoma, pitkäaikainen	39	63	-24	-37
Vieras pääoma, lyhytaikainen	2 560	2 622	-63	-2

Pysyvissä vastaavissa 2 984 tuhannen euron lisäys selittynee arvopaperikaupoilla, varoja on siirretty osakesalkkuihin.

Vaihtuvissa vastaavissa vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 1 610 tuhatta euroa.

Oma pääoma lisääntyi tilikauden ylijäämän verran.

Vieraan pääoman eläkevastuuvetka (39 tuhatta euroa) oli 37 prosenttia pienempi edelliseen vuoteen verrattuna. Muuta pitkäaikaista vierasta pääomaa ei ollut. Lyhytaikainen vieras pääoma sisältää mm. tilipäätöksen jaksotuserät.

Tilinpäätöksen tunnusluvut

	2013	2014	2015	2016	2017
Varsinaisen toiminnan kulujäämä nettojäsenmaksusta	139	142	125	158	151
Henkilöstökulut nettojäsenmaksusta	59	57	54	60	61
Nettojäsenmaksun osuus kokonaistuotosta	44	44	44	48	47
Sijoitustoiminnan osuus kokonaistuotosta	10	17	20	-24	37
Oman pääoman tuotto	-1	-0,3	1	-7	2
Vakavaraisuus	97	97	98	97	97

TILIKAUDEN TULOS

Tilikauden ylijäämä 1 459 799,10 euroa.

TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄN KÄYTTÖ

Esitetään tilikauden ylijäämä siirrettäväksi työtaistelurahaston lisäykseksi.

Tuloslaskelma

	31.12.2017	31.12.2016
TUOTOT		
Toimintatuotot	206 486,75	210 967,54
KULUT		
Henkilöstökulut	-3 176 746,34	-3 130 833,41
Poistot	-209 336,21	-311 256,73
Muut kulut	<u>-4 638 302,18</u>	<u>-5 036 526,35</u>
KULUJÄÄMÄ	-7 817 897,98	-8 267 648,95
VARAINHANKINTA		
Jäsenmaksutuotot	10 750 591,19	10 822 375,94
Osastojen jäsenmaksutuotot	-1 569 706,61	-1 569 928,71
Työttöm.kassan jm.osuus	<u>-3 988 360,93</u>	<u>-4 023 841,03</u>
	5 192 523,65	5 228 606,20
VARSAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-2 625 374,33	-3 039 042,75
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	5 200 765,69	3 772 554,74
Kulut	<u>-1 115 592,26</u>	<u>-6 279 575,40</u>
Tuottojäämä	<u>4 085 173,43</u>	<u>-2 507 020,66</u>
TILIKAUDEN TULOS	<u>1 459 799,10</u>	<u>-5 546 063,41</u>

TASE**Vastaavaa**

	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa ja vesialueet	3 769 068,15	3 769 068,15
Rakennukset ja rakennelmat	1 965 740,97	2 113 699,97
Koneet ja kalusto	<u>105 451,39</u>	<u>91 738,45</u>
	5 840 260,51	5 974 506,57
Sijoitukset		
Käyttöomaisuusosakkeet	416 747,00	16 747,00
Muut osakkeet ja osuudet	27 874 353,57	23 196 452,63
Joukkovelkakirjat- ja muut saamiset	<u>43 707 250,06</u>	<u>45 667 145,65</u>
Sijoitukset yhteensä	71 998 350,63	68 880 345,28
 PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	 77 838 611,14	 74 854 851,85
 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset		
Jäsenmaksusaamiset	709 195,09	762 693,57
Siirtosaamiset	<u>884 092,87</u>	<u>738 783,21</u>
Rahoitusarvopaperit		
Erikoissijoitusrahasto	2 499 999,99	2 499 999,99
	4 093 287,95	4 001 476,77
Rahat ja pankkisaamiset	6 231 857,41	7 933 854,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	10 325 145,36	11 935 331,10
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	 88 163 756,50	 86 790 182,95

TASE**Vastattavaa**

	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA		
Työtaistelurahasto	83 936 836,71	89 482 900,12
Solidaarisuusrahasto	168 187,93	168 187,93
Tilikauden voitto(tappio)	<u>1 459 799,10</u>	<u>-5 546 063,41</u>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	85 564 823,74	84 105 024,64
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Eläkevastuuvelka	39 330,00	62 847,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	10 532,51	6 775,06
Ostovelat	291 950,23	256 872,48
Muut velat	108 229,68	111 618,13
Siirtovelat	<u>2 148 890,34</u>	<u>2 247 045,64</u>
	2 559 602,76	2 622 311,31
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 598 932,76	2 685 158,31
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	88 163 756,50	86 790 182,95

HALLITUKSEN JA TALOUSPÄÄLLIKÖN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 22 päivänä maalij kuuta 2018

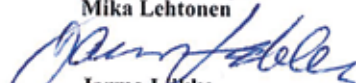

Petri Vanhala

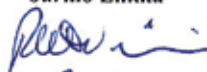

Timo Hietanen

Petri Salminen

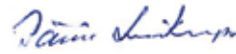

Olli-Pekka Kaikkonen

Mika Lehtonen

Jarmo Liikka

Pertti Niemi

Jukka Voutilainen

Lumikumpu Päivi

Punakivi Jari

Kari Rikkilä

Pasi Untolahti

Jouni Katavisto

Anu Valtanen

Markku Leppänen, talouspäälikkö

**Taina Öhman ja
Toni Rinkinen
sekä taustalla Jani
Lemetti, Mikko
Torvinen ja Jarmo
Pulkkinen Takon
kotelotehtaassa
Lahdessa 21.4.2017.**

Kuva Panu Rissanen

Eero Miettunen, Botnia Mill Service Kemi 12.12.2017.

Kuva Jaakko Heikkilä

Paperiliitto r.y.
Hakaniemenranta 1 A, 6. krs.
PL 326, 00531 Helsinki

www.paperiliitto.fi